

Договір про співпрацю з Державною службою зайнятості

Зліва направо: О.Яцунь, М.Згуровський і В. Ярошенко

КПІ ім. Ігоря Сікорського та Державна служба зайнятості 31 жовтня уклали договір про співпрацю.

Від імені КПІ ім. Ігоря Сікорського документ підписав ректор Михайло Згуровський, від Державної служби зайнятості – виконувач обов'язків її голови (Центрального апарату) Валерій Ярошенко.

Церемонії підписання передувала розмова щодо можливостей, які відкриваються завдяки започаткуванню співпраці ДСЗ з КПІ ім. Ігоря Сікорського, та основних її напрямів.

"Для нас співпраця з Державною службою зайнятості є дуже важливою. Адже наші студенти, молоді вчені, випускники в нинішніх умовах не завжди можуть отримати ту роботу, яку вони хотіли б мати, бракує відповідної інформації. І люди з досить високим потенціалом використовуються в суспільстві неефективно. Але, співпрацюючи з вашим відомством, ми зможемо краще допомагати молоді", – зауважив на початку бесіди Михайло Згуровський.

Про необхідність ліквідувати дисбаланс між запитами ринку праці та підготовкою відповідних фахівців у вищій школі говорив Валерій Ярошенко. За його словами, така ситуація призводить до того,

Закінчення на 4-й стор. ➔

Бюджет КПІ ім. Ігоря Сікорського: структура, обсяг, розподіл коштів

Багато питань, які порушували учасники зустрічей представників студентського активу з керівниками їхніх факультетів та інститутів, стосувалися бюджету та розподілу бюджетних коштів між університетськими підрозділами. Понад те, останнім часом саме навколо принципів формування бюджету і використання бюджетних коштів точиться багато розмов і, на жаль, вибудовується низка спекуляцій. Що ж відбувається з університетським бюджетом, як він формується, яку має структуру, обсяг, звідки надходять до нього кошти і як вони розподіляються – на ці та інші запитання прес-служба попросила відповіді людей, які знають про це все, – голову бюджетної комісії університету, першого проректора Юрія Якименка та начальника департаменту економіки та фінансів, головного бухгалтера університету Людмилу Субботіну.

Прес-служба: Давайте розпочнемо із загальних характеристик бюджету КПІ. Багатьох цікавить його обсяг. Називають навіть якісь фантастичні цифри. Тож яким він є насправді, і яку структуру має?

Юрій Якименко: Коли ми обговорюємо бюджет нашого університету, передусім, маємо розуміти, що КПІ ім. Ігоря Сікорського – це державна бюджетна установа. Тому бюджет його має дві складові: загальний фонд державного бюджету, який становить основну частину бюджету університету, а саме 78,1% від нього, і спеціальний фонд – 21,9%.

Тобто, загальний фонд – це кошти, які університет отримує від держави, спеціальний – це кошти, які університет заробляє самотужки і отримує від власної діяльності. Але, з огляду на те, що університет є установою державною, то і спецфонд все одно є складником нашого державного бюджету.

Виходячи з масштабів КПІ, наш бюджет є, дійсно, досить солідним. Скажімо, на 2018 рік його загальний обсяг складає 1 мільярд 147 мільйонів гривень. Утім, слід мати на увазі, що з цих коштів 1 мільярд 117 мільйонів гривень має бути витрачено на підготовку кадрів та стипендії, а 30 мільйонів – на виконання науково-дослідних бюджетних робіт.

Таким чином, із загального фонду бюджету фінансуються лише оплата праці (750 мільйонів), нарахування на заробітну плату (165 мільйонів), оплата комунальних послуг – усього 45 мільйонів (чого, зауважу, вкрай мало для нашого університету з його величезною інфраструктурою), харчування студентів-сиріт – 3 мільйони 840 тисяч гривень, закупівля речей, матеріалів, інвентарю, виплати студентам-сиротам – 58 тисяч гривень. При цьому, наголошу, до загального фонду коштів на розвиток університету нам держава не виділяє.

Закінчення на 2-й стор. ➔

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1-2 **Про бюджет нашого університету**

3 **Спільне засідання Тендерного комітету та інвестиційної комісії**

5 **Зустрічі зі студентським активом**

Презентація Медіацентру КПІ

6 **Молодий викладач-дослідник О.Білецький**

7 **Золоті імена Київської політехніки**

8 **Шевченківські читання на ФЛ**

Цікава Україна

Бюджет КПІ ім. Ігоря Сікорського: структура, обсяг, розподіл коштів

Закінчення.

Початок на 1-й стор.

Отож лівову частку загального фонду становлять кошти на зарплату та стипендії. Це так звані захищені статті бюджету. Добре, що вони захищені, адже завдяки цьому захисту ми маємо певну гарантію держави, що ці гроші наші студенти і співробітники отримують. Але цим і обмежується загальний фонд.

Що стосується спецфонду, то на 2018 рік він в абсолютних цифрах становить 322 мільйони гривень. Це надходження від контрактних студентів і від виконання науководослідних робіт: підготовка кадрів – 282 мільйони, виконання НДР – 40 млн гривень. Тобто це ті гроші, які ми можемо використовувати на потреби, пов'язані з підтримкою матеріально-технічної бази університету, його розвитком і вирішенням наших власних завдань тощо.

Прес-служба: Але ж використання бюджетних коштів також має бути спланованим, адже на різні потреби потрібні різні гроші. Тож як формується бюджетний розпис?

Юрій Якименко: Щороку, в липні або серпні, університет подає бюджетний запит, тобто свої пропозиції щодо загального фонду бюджету, до Міністерства освіти і науки України, яке є головним розпорядником коштів Державного бюджету в освітній галузі. До цих пропозицій ми обов'язково вносимо кошти на ремонти, придбання обладнання та матеріалів тощо. Але, окрім коштів на фінансування захищених статей, ми впродовж декількох останніх років нічого не отримували.

Людмила Субботіна: Спеціальний фонд бюджету ми, починаючи з листопада, формуємо по підрозділах. Процедура тут така. Кожен факультет, інститут та інший підрозділ розраховує свій баланс

і власний кошторис, планує їхнє використання згідно зі своїми потребами і розробляє проект власного бюджету. Розрахунки робляться, виходячи з контингенту контрактних студентів та інших послуг, що їх надає відповідний факультет або інститут. Під ці надходження кожен підрозділ згідно із затвердженою структурою планує і їхнє використання. Цей проект бюджету декан факультету чи директор інституту захищає на засіданні вченої ради свого підрозділу. Водночас він звітує і про виконання бюджету поточного року. А під проект бюджету на рік наступний формується і план закупівель.

Після цього проекти бюджетів подаються до департаменту економіки та фінансів. Департамент перевіряє відповідність усіх цифр та пропозицій, закладених до бюджетів, надходженням, після чого відбувається захист цих бюджетів.

Юрій Якименко: Тут є дуже важливий момент. Після захисту бюджетів, уже в листопаді, факультети точно знають, які саме витрати вони можуть планувати на наступний рік і, з урахуванням своїх нагальних потреб, визначати пріоритетність закупівель і робіт. Тому при зведенні цього балансу слід бути дуже уважним, тому що після затвердження бюджету змінювати їх надзвичайно складно.

Бюджетна комісія університету розглядає відповідні пропозиції підрозділів і приймає рішення щодо концентрації загальноуніверситетських коштів на вирішення першочергових проблем тих або

інших факультетів та інститутів. Завдяки такій концентрації впродовж останніх чотирьох років проведено ремонтні роботи та реконструкції в корпусах №4 (на це пішло 4 млн 822 тис. грн), №5 (1 млн 386 тис. грн), №17 (1 млн 754 тис. грн), №19 (1 млн 390 тис. грн) та ін. Сьогодні сім корпусів обладнуються автоматизованими теплопунктами.

На основі бюджетів підрозділів формується зведений бюджет університету. Його проект розглядається на засіданні Адміністративної ради, а після цього затверджується Вченою радою КПІ.

Звіти про виконання бюджетів університету по роках і новий бюджет розміщуються на сайті <http://def.kpi.ua/>.

Прес-служба: Тобто, всі кошти на розвиток як університету, так і його підрозділів закладаються саме в спеціальний фонд бюджету. Якою ж є структура розподілу його надходжень?

Людмила Субботіна: Наведу точні цифри:

Перша частина йде на потреби підрозділу – 38,8%,

у тому числі:

– заробітна плата – 18,3%;

– нарахування на заробітну плату – 4,0%;

– утримання та розвиток матеріально-технічної бази – 16,5%.

Друга частина – на загальноуніверситетські потреби – 61,2%, у тому числі:

– утримання та розвиток матеріально-технічної бази університету – 15,0%;

– комунальні послуги – 10,0%;

– фонд на впровадження заходів енергозбереження – 12,4%;

– заохочувальний фонд (моніторинг) – 1,0%;

– утримання Науково-технічної бібліотеки – 3,0%;

– підвищення кваліфікації – 1,0%;

– централізовані потреби – 18,8%.

При цьому 72,5% з тих коштів, які спрямовуються на загальноуніверситетські потреби, використовуються знов-таки на утримання підрозділів університету.

Прес-служба: Звідси не може не випливати і одне дражливе запитання. Річ про суму в 42 мільйони гривень, яка, згідно з інформацією, оприлюдненою в деяких ЗМІ, впродовж останніх трьох років була буцімто витрачена на оплату робіт компаній, пов'язаних з проректором університету з адміністративно-господарської роботи Петром Ковальовим. Це правда?

Людмила Субботіна: Ні, неправда. Зараз ми уважно вивчаємо це питання. Більше того, аналізує угоди і Національна поліція, куди університет звернувся за відповідною оцінкою. Можу констатувати, що насправді, з проректором Ковальовим певним чином було пов'язано не п'ять чи шість, як хтось казав, а дві компанії – "Новобуд-3" та ТОВ "Спецбудмонтаж-3". І за три роки їм було перераховано не 42, а 4,6 мільйона гривень (якщо бути зовсім точними, то 4 мільйони 613 тисяч гривень). Комісія університету, очолювана уповноваженою особою з питань аудиту, перевірила всі об'єкти, на яких ці фірми працювали, і з'ясувала, що замовлені роботи були виконані у повному обсязі.

Що ж до незаконного збагачення Петра Ковальова, то таких фактів комісія не виявила. Нині цим питанням, повторюся, займається Національна поліція, і поки її робота не завершиться, будь-які висновки з цього питання є передчасними.

КПІ на Міжнародній виставці "Інноватика в сучасній освіті"

23–25 жовтня 2018 року в Київському палаці дітей та юнацтва відбулася X Міжнародна виставка "Інноватика в сучасній освіті" за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України, НАПН України та НАН України. У виставці взяли участь представники України, Канади, Польщі, США, Словаччини, Австрії, Німеччини та інших країн. Активну участь у виставці взяв і КПІ ім. Ігоря Сікорського. Відповідальною особою за стенд від нашого університету виступила Н.М.Пожарська, активну участь у підготовці експонатів брав В.М.Співак.

На стенді КПІ ім. Ігоря Сікорського були представлені підручники та навчальні посібники співробітників факультету електроніки Г.Г.Власюк, В.М.Співака, А.Т.Орлова, В.Я.Жуйкова, Ю.С.Ямненко, О.В.Борисова, К.О.Іванько та інших, видані у 2016–2018 роках. Особливий інтерес викликали експонати з пріоритетних напрямів розвитку електроніки, зокрема "Мікропроцесорна техніка: підручник", "Схемотехніка. Пристрої цифрової електроніки: підручник", "Електронні методи і засоби біо-

медичних вимірювань", "Advances in Digital Processing of Low-Amplitude Components of Electrocardiosignals: Teaching book", "Вступ до фаху з електроніки та комп'ютерної інженерії" та інші.

Журі рейтингового конкурсу виставки нагородило КПІ ім. Ігоря Сікорського дипломом за активну участь та презентацію інноваційних технологій навчання.

В.М. Співак,
доц. кафедри звукотехніки та реєстрації інформації факультету електроніки

Візит делегації освітян Чеської Республіки

31 жовтня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідала делегація Чеської Республіки на чолі з директором управління та розробок Міністерства освіти, молоді та спорту Чеської Республіки пані Яною Коларіковою. До складу делегації також входили старший радник управління міжнародних відділів досліджень та розробок Міністерства Алена Длуга, радник Посольства Чеської Республіки в Україні Девід Масек. У зустрічі також узяли участь представники МОН України Андрій Остапенко та Андрій Шейко.

З гостями зустрілися проректор університету з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, заступник керівника ДМС Сергій Шукаєв та інші. Гости ознайомилися з кампусом університету, відвідали Державний політехнічний музей при КПІ ім. Ігоря Сікорського та експозицію Відділу авіації і космонавтики ім. Ігоря Сікорського. Під час зустрічі відбулася презентація університету, були обговорені питання науково-технічного співробітництва.

Инф. "КП"

Під час зустрічі

Спільне засідання Тендерного комітету і бюджетної та інвестиційної комісії університету

1 листопада відбулося спільне засідання Тендерного комітету і бюджетної та інвестиційної комісії університету.

Участь у засіданні взяли не лише члени комісій, але й керівники Студентської ради університету та студмістечка, а також представники профспілкових організацій студентів і співробіт-

відповідним обладнанням на в'їздах на територію університетського кампусу. Це компанія "ОПТА ФОРТ". Вона, до речі, вже встановлювала подібні системи в Міністерстві юстиції, Службі безпеки України, в Київському університеті імені Бориса Грінченка та в інших організаціях. Матеріали цього тендеру оприлюднено в

майна в навчальних корпусах університету, цього року таких заяв 34. Причому, як зауважив Вадим Кондратюк, це, швидше за все, не всі випадки, адже не завжди потерпілі про них заявляють. Розкрито ж на сьогодні 48 таких злочинів. Одним із шляхів запобігання крадіжкам є встановлення подібних систем, які, до

встановленням якої вже працюють співробітники компанії, її можливості, технічні характеристики та елементи. Останнє, до речі, дуже важливо, бо у вартість системи входить не лише вартість турнікетів, але й вартість інших її складників. Інакше і бути не може, адже це дійсно інженерна система, специфікація якої налічує 29 позицій. Враховано ще й вартість встановлення цього обладнання, його налаштування і, в разі необхідності, гарантійне обслуговування впродовж трьох років. Його виступ викликав кілька запитань від представниць органів студентського самоврядування, тож Костянтин Коваленко розповів і про деякі технічні аспекти системи, які також вплинули на остаточну ціну. Серед інших питань, які цікавили присутніх, були питання надійності обладнання та термінів його експлуатації. Утім, за словами директора компанії, досвід використання таких систем в інших організаціях свідчить про повну відповідність цих параметрів вимогам постійного гарантування безпеки.

ників. Розглядалося питання про закупівлю і встановлення системи контролю та управління доступом до навчальних корпусів. Тобто системи, яку дехто називає просто "турнікетами", але яка, насправді, є цілим комплексом технічних і програмних засобів. Власне, рішення про встановлення таких систем прийнято вже давно. Понад те, як повідомила учасником засідання голова Тендерного комітету Марина Браницька, влітку цього року проведено тендер, який визначив компанію-переможця, що проводить роботи з обладнання корпусів №18, 7, 1 та Науково-технічної бібліотеки університету цими засобами, а також встановить шлагбауми з

системі публічних закупівель "Pro-Zorro" і з ними може ознайомитися будь-хто. Марина Браницька також докладно розповіла про процедуру проведення тендеру і про те, як визначався його переможець.

Потреба у встановленні таких систем, за словами керівника департаменту безпеки університету Вадима Кондратюка, виникла не сьогодні. Гостро стоїть проблема не лише безпеки студентів і співробітників, але й крадіжок, особливо в корпусах, які стоять поруч з лініями швидкісного трамвая та станцією метро. Скажімо, в 2017 році до Єдиного реєстру досудових розслідувань було внесено 67 заяв про крадіжки особистого

того ж, не лише забезпечують контрольований вхід і вихід студентів і співробітників, але й дозволяють ідентифікувати осіб, які мають право доступу. Недарма ж подібні системи вже працюють у багатьох великих організаціях і університетах Києва. Крім того, Вадим Кондратюк розповів про те, чому саме перелічені вище корпуси і бібліотека обрані першими для встановлення системи контролю та управління доступом.

Перед учасниками засідання виступив також генеральний директор компанії "ОПТА ФОРТ" Костянтин Коваленко. Він докладно поінформував учасників про особливості системи, над

Насамкінець учасники засідання обговорили питання, які стосувалися не стільки проблем фінансових, скільки особливостей повсякденної роботи системи та пропускового режиму і умов пропуску на територію університету автомобілів.

Підсумки зібрання підбив голова засідання, перший проректор Юрій Якименко: "Я вдячний тим, хто прийшов сьогодні на це засідання, хто ставив запитання. Я вдячний представникам компанії, які взяли в ньому участь. Ми не тільки не побачили ніяких порушень, але й отримали на все обґрунтовані відповіді..."

Дмитро Стефанович

За підтримки уряду Туреччини

Ще у 2002 році між урядом Турецької Республіки і Кабінетом Міністрів України була укладена угода "Про технічне і фінансове співробітництво". Представником уряду Туреччини в Україні по виконанню положень

цієї угоди виступає ТІКА – Турецька агенція зі співробітництва та координації при Раді міністрів Турецької Республіки – через програми та проекти, які фінансуються урядом цієї країни.

Для КПІ ім. Ігоря Сікорського ТІКА вже забезпечила низку проектів. Один з таких проектів завершився нещодавно.

24 жовтня 2018 року на інженерно-хімічному факультеті відбулось відкриття лабораторії чистої води. Саме завдяки реалізації проекту ТІКА стало можливим виконання реконструкційних робіт та оснащення лабораторії новітнім обладнанням. Під час відкриття лабораторії чистої води координатор проекту ТІКА в Україні п. Хаджи Байрам Болат подякував керівництву Київської політехніки за спільну роботу та висловив сподівання на подальшу конструктивну та плідну співпрацю, адже на майбутнє планується реалізація нових спільних проектів в освітній, науково-інноваційній сферах та в людському вимірі.

Так, важливим для КПІ ім. Ігоря Сікорського є новий проект, що готується силами ТІКА: архітектурно-художня реорганізація зали засідань Вченої ради університету.

Ксенія Юдкова, заступник керівника департаменту міжнародних зв'язків

На відкритті лабораторії чистої води на ІХФ

Договір про співпрацю з Державною службою зайнятості

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

що доволі багато нинішніх випускників закладів вищої освіти, які не можуть самореалізуватися або забезпечити своє існування за здобутою у виші спеціальністю, приймають рішення про перенавчання на робітничі спеціальності. Це свідчить про те, що держава не має як системи профорієнтації, внаслідок чого молоді люди отримують фах, за яким не бажають або не можуть працювати, так і загальної стратегії підготовки фахівців, яка швидко реагувала б на зміни на ринку праці.

"Я розділив би проблеми, що їх ми маємо вирішувати, на дві групи, – зауважив Михайло Згуровський. – Перша група – це проблеми сьогодення. Нині випускники університетів не завжди можуть знайти роботу. Причини цього різні: недостатня поінформованість, інші фактори. І якщо ми об'єднаємо зусилля, то допоможемо цим молодим людям. Але є ще одна група проблем – вона відноситься до стратегії. Ми маємо готувати фахівців за тими спеціальностями, які існуватимуть за п'ять, десять років, і далі... Для того щоб ми точніше оцінювали майбутнє у цій сфері, нам потрібно співпрацювати зі службою, яка має відповідну базу даних по країні загалом". Тож ректор запропонував поєднати аналітичні можливості університету (зокрема, Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку (СЦД-Україна), який працює в КПІ) в частині наукової оцінки і прогнозування перспектив ринку праці з урахуванням низки соціальних та інших факторів, та можливості Державної служби зайнятості з її найточнішою інформацією щодо ни-

шнього стану ринку праці та тенденцій, що спостерігаються на ньому впродовж певних періодів.

Активну участь в обговоренні питань співпраці КПІ ім. Ігоря Сікорського та загалом вищої школи з Державною службою зайнятості взяв і голова Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України Олександр Яцунь. Він зробив наголос на питанні соціальної відповідальності

– спільна організація, проведення та участь у презентаціях роботодавців, тренінгах, семінарах, практичних заняттях, круглих столах, науково-практичних конференціях, дослідженнях з метою сприяння працевлаштуванню випускників та студентів університету;

– розміщення та постійне оновлення інформації з питань актуальної потреби в кадрах, підходів роботодавців до підбору персоналу,

– розробка та втілення навчальних та інформаційних програм і курсів, різноманітних проектів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності щодо функцій і ролі Державної служби зайнятості для молоді;

– узагальнення, адаптація та впровадження кращого міжнародного досвіду з питань зайнятості студентської молоді та випускників навчальних закладів;

Обговорення співпраці

та впровадження соціальних інновацій.

Отже, договір між КПІ ім. Ігоря Сікорського та Державною службою зайнятості укладено для реалізації проектів у сфері сприяння зайнятості молодих фахівців, інформування студентів університету про стан і основні тенденції локального ринку праці, в тому числі про попит і пропозицію на робочу силу, вимоги роботодавців до шукачів роботи, проведення системи заходів щодо соціального захисту молоді.

Задля досягнення цієї мети учасники договору співпрацюватимуть за такими напрямками:

рекомендацій щодо започаткування власної справи та пошуку роботи (порядок і умови такого розміщення будуть додатково узгоджуватись за взаємною домовленістю сторін);

– сприяння студентам у набутті додаткових професійних умінь та навичок, підвищення кваліфікації шляхом проходження практики безпосередньо на підприємствах, в установах і організаціях міста, а також, за окремими угодами, в установах державної служби зайнятості;

– участь у реалізації спільних програм, проектів, заходів з питань зайнятості студентів;

– висвітлення в ЗМІ яскравих прикладів результатів ефективної співпраці та інших.

Для належної координації дій учасників договору та вирішення поточних питань співробітництва просто під час зустрічі було визначено співробітників, відповідальних за забезпечення постійної та регулярної взаємодії. В КПІ ім. Ігоря Сікорського цими питаннями опікуватимуться заступник першого проректора Сергій Гожій та проректор Петро Киричок. Аналітичну частину співпраці забезпечуватиме команда Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку.

Дмитро Стефанович

Зустрічі зі студентським активом

31 жовтня декани факультетів і директори інститутів Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" зустріли-

ся з представниками студентського активу своїх підрозділів – членами студрад, профбюро, старостами груп, представниками студентських наукових товариств тощо.

Участь у зустрічах також брали куратори груп.

На зустрічах обговорювалися зауваження і пропозиції студентів, а також низка інших питань: організація освітнього процесу та її особливості в зимовий період; порядок ліквідації аварійних ситуацій в навчальних корпусах і гуртожитках; стан навчальних і допоміжних приміщень факультету; умови проживання студентів у гуртожитках; проблеми опалення та температурного режиму в навчальних корпусах та гуртожитках; студентські ініціативи та інструменти їхньої реалізації. І, звісно, система взаємодії керівництва факультетів зі студентськими організаціями.

Узагальнені та систематизовані пропозиції за результатами зустрічей передано до департаменту навчально-виховної роботи університету.

Инф. "КП"

Директор ММІ М.І.Бобир відповідає на запитання

Презентація Медіацентру КПІ ім. Ігоря Сікорського

Важливим складником інформаційного середовища сучасного вишу є цифровий медіапростір. Не виняток і КПІ ім. Ігоря Сікорського. Невід'ємною частиною його медіапростору має стати створений нещодавно Медіацентр (рішення Вченої ради університету від 10 вересня 2018 р., наказ №7/94). Це платформа, на якій активно співпрацюватимуть усі наявні в університеті медіа-ресурси (зокрема, відділ зв'язків зі ЗМІ, газета "Київський політехнік", відділ технічних засобів навчання тощо).

Слід зауважити, що перші спроби системного використання в навчальному процесі відеоматеріалів керівництво університету зробило ще в далекому 1982 році. Завдяки допомозі японських колег, які надали необхідне обладнання, з 1 вересня 1982 року в КПІ почав діяти Телецентр під керівництвом О.Р. Рослого. Він працював над пошуком нових форм і методів роботи з інформацією. Відзняті творчою групою відеоматеріали призначались для використання в навчальному процесі. Зокрема, було підготовлено декілька відеофільмів: "Слово про нарисну геометрію", "Фізика у відеодослідах", науково-популярна стрічка про проблеми і перспективи розвитку робототехніки тощо. На жаль, у буремні 90-ті роки Телецентр припинив своє існування і мало що з відзнятих матеріалів залишилося. І лише завдяки зусиллям невеликої групи ентузіастів ВТЗН, які всі ці роки зберігали архів, знімали нові матеріали і фіксували всі події університету, не все з цього спадку втрачено.

Презентація нового Медіацентру відбулася 9 жовтня 2018 року. "У першу чергу, ми прагнемо зробити освітній процес максимально цікавим і зрозумілим для студентів", – зазначила доктор економічних наук, професор факультету менеджменту та маркетингу Наталія Семенченко, яка очолила нову медіаструктуру. В нашій команді ми зібрали висококваліфікованих професіоналів та спеціалістів своєї справи, які мають величезний досвід викладацької діяльності, а також роботи на телебаченні. Більшість із них – колишні випускники КПІ або його нинішні співробітники, а отже, ро-

зуміють усю специфіку роботи у ЗВО. Для студентів на базі Медіацентру також буде організовано проведення практичних занять. У цьому напрямку заплановано співпрацю з Видавничо-поліграфічним інститутом, Інститутом телекомунікаційних систем, факультетами електроніки, інформатики та обчислювальної техніки, радіотехнічним, а також менеджменту та маркетингу.

Співробітники Медіацентру прагнуть створити умови для реалізації креативних студентсь-

відеоролики. Ми навчимо вас, як їх знімати, монтувати відзнятий матеріал. Ви набудете практичних умінь та навичок у режисурі, сценарному мистецтві, операторській та акторській майстерності. На сайті Медіацентру наступного тижня вже буде розміщено графік занять. З радістю запрошуємо всіх охочих!"

Медіацентр має свою сторінку на Facebook (<https://www.facebook.com/media.center.kpi>) та канал на Telegram (@media_kpi), де висвітлюватимуться основні події життя університе-

Виступає Наталія Семенченко

ких ідей та реалізації ними власних медійних проєктів. Тут можна буде навчитися критично мислити та творити медійний контент. З цієї метою при центрі також відкрито медіашколу, де студенти матимуть змогу опанувати медійну справу, працювати з кращими режисерами, операторами-постановниками, сценаристами та іншими творчими особистостями, розвиваючись і осягаючи новинки динамічного світу. З презентацією цього проєкту виступив колишній випускник КПІ, оператор-постановник Сергій Лук'янець: "На сьогоднішній день найдорожчий і найбільш затребуваний контент – це

ту, розміщуватись найцікавіші матеріали студентських проєктів, різноманітні кейси, лекції викладачів, а також відеоролики про кожен факультет КПІ для надання необхідної інформації майбутнім абітурієнтам. Нині стартують зйомки 11 проєктів, 7 з яких належать студентам, проводиться кастинг ведучих студентських програм, знімається відеоролик до 100-річного ювілею ФЕА. Центр завжди готовий до плідної співпраці з усіма, у кого є цікаві ідеї та пропозиції!"

Марина Ларченко,
головний редактор Медіацентру

МОЛОДИЙ ВИКЛАДАЧ-ДОСЛІДНИК

Чесна праця приносить результати

У сучасному житті ми повністю залежимо від електроенергії. Важко уявити навколишній світ без засобів комунікації, побутових приладів та електротранспорту. "З кожним днем потреби в електроенергії зростають завдяки новим винаходам, які успішно впроваджуються в життя. Усім цим необхідно вміло керувати, щоб оптимізувати витрати енергії та ресурсів у рамках сталого розвитку суспільства", – так вважає голова Ради молодих учених університету, доцент кафедри теоретичної електротехніки ФЕА, к.т.н. Олег Білецький, переможець конкурсу "Молодий викладач-дослідник 2017". Він переконаний, що успішне майбутнє нашого суспільства напряму залежить від ефективного управління наявним енергетичним потенціалом. Держава, яка вміло розпоряджається своїми енергоресурсами, може задавати правильний вектор розвитку.

Олег – вихованець Київської політехніки. За його словами, – продовжує викладацьку династію: мама, дідусь, бабуся та прадід працювали педагогами. Батько хоч і кадровий військовий, але завдяки своєму захопленню технікою у вільний час також викладав. Під час навчання в школі Олег брав активну участь в учнівських олімпіадах та був призером міських, районних і обласних олімпіад з математики, фізики й англійської мови. Багато років відвідував радіотехнічний гурток.

Школу закінчив із золотою медаллю.

Олег закінчив факультет електроенерготехніки та автоматики, де з 2005 р. навчався за спеціальністю "Електромеханічні системи автоматизації та електропривод" і зарекомендував себе як допитливий та сумлінний студент. Улюбленим предметом була вища математика, яку викладала доц., к.ф.-м.н. К.М.Кільчевська. Активно займався громадською роботою: з третього курсу його обрали старостою групи, а згодом і до складу студентської ради гуртожитку. На цих посадах отримував подяки від керівництва кафедри та факультету. Усі роки активно займався спортом. За роки студентства має 9 наукових публікацій, брав участь у наукових конференціях. Навчаючись в магістратурі, створив стенд на основі сучасного перетворювача фірми АВВ. Університет закінчив із червоним дипломом.

У 2012 р. молодий дослідник починає працювати викладачем та вступає до аспірантури на кафедрі теоретичної електротехніки. Дисертаційна робота присвячена розвитку теорії перехідних процесів у

колах заряду суперконденсаторів від акумуляторних батарей при нульових початкових умовах по напрузі на клеммах для підвищення енергоефективності зарядних кіл.

Під час навчання в аспірантурі став ініціатором створення Ради молодих учених КПІ. За підтримки академіка НАН України М.Ю.Ільченка та проф. В.І.Котовського ця ідея була реалізована. На перших загальних зборах молодих учених у 2014 р. О.Білецький був обраний головою Ради, яку він очолює і є по сьогоднішній день. Радою спільно з ВПІ засновано проект Школи молодого вченого, яка стає все популярнішою і збирає учасників із різних куточків країни. У складі Ради молодих учених при МОН України Олег на законодавчому рівні також активно сприяє діяльності молодих учених.

За активну науково-дослідну діяльність, високий рівень професіоналізму та вагомий внесок у розвиток молодіжної науки науковець нагороджений почесною грамотою Держінформнауки, також отримав подяку МОН за сумлінну працю та плідну науково-педагогічну діяльність. У 2015 р. з метою подальшої роботи над ре-

Олег Білецький

формуванням освітньої сфери О.Білецького делегували до участі в програмі "Відкритий світ" у США, яку фінансував Конгрес США та здійснював Центр лідерства "Відкритий світ". Завдяки наполегливості та цілеспрямованості, Олег вчасно захистив кандидатську дисертацію та почав працювати над докторською (науковий консультант – проф. В.І.Котовський).

У 2016 р. Олег представляв команду, яка ввійшла до списку переможців конкурсу стартапів Фестивалю інноваційних проектів "Sikorsky Challenge" з проектом "Автономна система електроживлення на основі суперконденсаторів для електробуса". Цей проект базувався на результатах його дисертаційної роботи.

У 2017 р. за плідну наукову роботу молодий дослідник нагороджений медаллю "Трудова Слава" II ступеня Міжнародної академії рейтингових технологій і соціології "Золота Фортуна". Нині багато часу приділяє викладацькій роботі на кафедрі теоретичної електротехніки.

О.Білецький вдячний своїм вчителям та викладачам, наставникам. Велику подяку висловлює також своїм колегам, які разом з ним працюють у Раді молодих учених. Олег впевнений, що чесно самовіддана праця заради доброї мети завжди принесе гарні результати. Головне – продовжувати рухатись уперед і кожен день робити щось нове на цьому шляху. За його словами, всі результати були досягнуті лише кропіткою працею і витримкою.

Инф. ФЕА

Призери Всеукраїнської олімпіади з ХТФ

Студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського стали призерами II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності "Хімічні технології неорганічних речовин", що відбулася на базі ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет" (м. Дніпро). Хіміко-технологічний факультет нашого університету представляли студенти I-го курсу навчання за освітньо-професійною програмою магістерської підготовки Іван Башмаков та Анастасія Воронова, які після закінчення отримують дипломи магістра за спеціалізацією "Хімічні технології неорганічних речовин та водоочищення". За підсумками олімпіади І.Башмаков зайняв загально друге місце, А.Воронова – третє.

Ще з другого курсу І.Башмаков почав займатися науковою роботою на кафедрі технології неорганічних речовин та загальної хімічної

технології (нині – кафедра технології неорганічних речовин, водоочищення та загальної хімічної технології – ТНР,В та ЗХТ) під керівництвом к.х.н., доцента Т.А.Донцової. Тематика його досліджень присвячена синтезу металооксидних наноструктурних речовин, які широко використовуються в різних сферах, зокрема у водоочищенні та біологічно-медичному матеріалознавстві (замінники кісткової тканини). За результатами наукової діяльності І.Башмаков

опублікував тези доповідей на чотирьох міжнародних конференціях, ним підготовлені матеріали для заявки на патент та наукову статтю.

"Участь в олімпіаді є гарною можливістю не тільки перевірити свої сили, але й набути цінного досвіду та завести нові знайомства з людьми, які також пов'язали своє життя з хімією", – розповідає Іван про свої враження від олімпіади.

Анастасія Воронова теж долучилася до наукових досліджень на кафедрі на другому курсі. Її роботи, під керівництвом к.х.н., доцента І.М.Іваненка, присвячені синтезу та вивченню властивостей нікель-кобальтових шпінелей, а також їх композитів із багаточисловими нанотрубками та поруватим карбоном.

Проїшовши відбірковий конкурс серед студентів спеціальності, влітку 2018 р. А.Воронова стала учасником літньої школи в Норвегії в рамках міжнародного проекту "WaterHarmony – II".

Результати науково-дослідної роботи Анастасія доповідала на англійських міжнародних конференціях з відповідною публікацією матеріалів у збірниках праць; загалом кількість надрукованих тез за участю А.Воронової досягає 15. Отри-

мані Анастасією експериментальні дані покладено в основу патенту на корисну модель та представлено в англомовних статтях у наукометричних журналах (одна надрукована, а дві ще знаходяться на розгляді в рецензіях).

"Різноманітні освітні заходи, такі як олімпіади та конкурси, є незамінною частиною навчання, я вважаю. Вони є суттєвою мотивацією навчального процесу та дозволяють оцінити свої сили", – говорить Анастасія.

Анастасія та Іван беруть активну участь у житті факультету, кафедри, займаються волонтерською діяльністю в організації та проведенні конкурсу "Всеукраїнський юнацький водний приз", який щорічно допомагає учням середніх і старших класів шкіл України визначитися з майбутньою професією.

Н.М.Толстопалова, в.о. зав. кафедри ТНР, В та ЗХТ

Іван Башмаков

Анастасія Воронова

ДО 120-РІЧЧЯ КПІ

Алея зірок: золоті імена Київської політехніки

Золоті імена КПІ ім. Ігоря Сікорського – це гордість не тільки університету, але й усієї нашої держави. Прізвища багатьох з них увічнені на Алеї зірок перед історичним першим корпусом, яку було закладено в 2014 році. Тепер вона налічує вісімдесят зірок. Продовжуємо публікувати короткі розповіді про тих, чий імена викарбувані на граніті. (Початок див. у №22 від 30.08.2018 р., №27 від 4.10.2018 р. та №30 від 25.10.2018 р.)

Іван Павлович Бардін (1883–1960)

Видатний учений-металург, академік АН СРСР з 1932 р., віце-президент АН СРСР (1942–1960), Герой Соціалістичної Праці, двічі лауреат Державної премії СРСР, лауреат Ленінської премії, депутат Верховної Ради СРСР п'яти скликань, сім разів нагороджений орденом Леніна – Іван Павлович Бардін у 1910 р. закінчив хімічний факультет Київського політехнічного інституту зі спеціальності "Металургія".

Іван Павлович Бардін народився в листопаді 1883 р. у селі Широкий Уступ Саратовської губернії. У 1906 р. був зарахований на сільськогосподарський факультет Київського політехнічного інституту, а в 1907 р. – на хімічне відділення, де курс металургії читав талановитий професор Василь Петрович Іжевський. Завдяки йому І.П.Бардін усе подальше життя присвятив металургії.

У 1916–1923 рр. І.П.Бардін працював на Єнакіївському металургійному заводі – другому за величиною металургійному заводі в Росії – начальником доменного цеху, головним інженером, директором заводу і рудників. У 1924–1929 рр. – головним інженером Макіївського металургійного заводу, а згодом – металургійного заводу в Каменському (потім – Дніпродзержинськ). У 1929 р. йому було доручено технічне керівництво будівництвом великого Кузнецького металургійного комбінату.

У 1932 р. І.П.Бардін був обраний дійсним членом Академії наук СРСР, з 1939 р. призначений заступником наркома чорної металургії СРСР, головою президії Уральської філії АН СРСР. У 1939 р. він очолив створений з його ініціативи Інститут металургії АН СРСР, в 1943–1960 рр. завідував кафедрою економіки й організації чорної металургії Московського інституту сталі і сплавів. Як учений зі світовим ім'ям І.П.Бардін отримав широке визнання міжнародної наукової громадськості: був почесним академіком Академії наук Угорщини, Чехословаччини, НДР, Румунії.

І.П.Бардін не втрачав зв'язків зі своєю альма-матер. У 1944 р. сприяв створенню в Київському політехнічному металургійного факультету (нині – ІФФ).

У КПІ ім. Ігоря Сікорського викладачі з великою пошаною згадують у своїх лекціях по металургії про І.П.Бардіна. На фасаді хімічного корпусу, де навчався Іван Павлович, знаходиться меморіальна дошка з написом: "Тут на хімічному відділенні вчився і працював Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державних і Ленінської премій академік Бардін Іван Павлович".

Єфрем Мойсейович Хаймович (1900 – 1980)

Відомий учений-механік, декан механіко-машинобудівного факультету КПІ (1938–1941), завідувач кафедри верстатів (1941–1976). Народився Є.М.Хаймович 1 квітня 1900 р. на Чернігівщині в родині службовця. З 1905 р. сім'я мешкала в Житомирі. У 1919 р. Єфрем закінчив Житомирське комерційне училище, працював викладачем.

І. П. Бардін

У 1922 р. був направлений на навчання до КПІ, який закінчив у 1926 р. за спеціальністю "Металорізальні верстати". Отримав призначення на суднобудівний завод у Миколаєві, де працював до грудня 1931 року та одночасно викладав у Миколаївському кораблебудівному інституті. Після захисту кандидатської дисертації "Дослідження кромкостругальних верстатів" був переведений на посаду наукового керівника сектору обробки металів різанням УкрНДІМаш, де працював до 1935 року. Одночасно викладав у Київському індустріальному інституті.

Організатором і першим завідувачем кафедри верстатів у КПІ був А.Н.Рабінович, а одним з перших викладачів – Є.М.Хаймович. Він працював над проблемами теорії і конструкцій механізмів гідроприводів і гідроавтоматики верстатів, над питаннями створення гідрокопіювальних пристроїв для обробки складних фасонних форм. У 1936 р. вийшла його книга "Гідравлічні приводи у верстатах", у 1937 р. – "Карусельні верстати, їх дослідження і розрахунок".

У 1939 р. Є. М. Хаймович захистив докторську дисертацію з гідравлічних слідкуючих систем металорізальних верстатів. У 1938–1941 рр. працював деканом ММФ. У період Великої Вітчизняної війни разом з кафедрою був евакуйований до Середньоазійського індустріального інституту (м. Ташкент). У цей час Є.М.Хаймович став завідувачем кафедри верстатів. Після повернення до Києва в серпні 1944 р. науковцями КПІ було проведено велику роботу з відновлення матеріально-технічної бази інституту та надання допомоги промисловості в розробці нового технічного устаткування.

У 1947 р. вийшла книга Є.М.Хаймовича "Гідравлічні приводи верстатів", у 1950 р. – "Гідроавтоматика копіювальних верстатів", у 1953 р. – "Гідроприводи і гідроавтоматика верстатів", яка витримала кілька перевидань за кордоном. Значну частину свого життя вчений присвятив гідропневмоавтоматиці, розуміючи її значення не тільки для металорізальних верстатів, а й для інших галузей народного господарства. Він став ініціатором створення в 1965 р. у КПІ кафедри гідропневмоавтоматики, яку очолив його учень проф. О.Ф.Домрачов.

Є.М.Хаймович підготував понад 30 аспірантів і здобувачів з багатьох країн світу. Його учні успішно займалися науковою роботою, багато з них заснували свої наукові школи, захистили докторські дисертації. Він мав понад 100 опублікованих праць, зокрема понад 20 книг, виданих у СРСР і за кордоном. Є.М.Хаймович керував кафедрою до 1976 р., потім працював професором-консультантом.

Є.М.Хаймович

За досягнуті успіхи в науковій і педагогічній діяльності Є.М.Хаймович нагороджений орденом "Знак пошани" і медаллю "За трудову доблесть".

Помер Є.М.Хаймович 16 липня 1980 року.

Анатолій Володимирович Павлов (1919 – 2008)

Видатний учений в галузі геометричного моделювання поверхонь, д.т.н., завідувач кафедри нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки (1965–1989 рр.), академік АН вищої школи України (1994), заслужений працівник вищої школи України (1972), організатор відомої у світі наукової школи з прикладної геометрії.

Народився Анатолій Павлов 16 червня 1919 р. у Києві. Батько – інженер-пілот. Маги – педагог. З 1937 р. навчався в КПІ за спеціальністю "Верстати, інструменти та механічна обробка металів". Після закінчення навчання в 1941 р. отримав призначення на Київський авіаційний завод, з яким був евакуйований у місто Новосибірськ, де працював старшим технологом штампувально-інструментального цеху авіабудівного заводу ім. В.П.Чкалова. Цей завод виробляв протягом доби понад 25 літаків-винишувачів.

Там і сформувалася напрям його майбутньої наукової діяльності, пов'язаної з літакобудуванням. Досліджуючи методи нарисної та прикладної геометрії з метою створення технології побудови геометричних моделей поверхонь складної форми, він отримує наукові результати, які лягли в основу його кандидатської та докторської дисертацій.

Дослідження виконувалися спільно з Київським механічним заводом ім. О.К.Антонова, Київським авіаційним виробничим об'єднанням, Науково-дослідним інститутом авіаційної технології. Внаслідок співробітництва на підприємствах галузі були створені системи геометричних розрахунків "Сигма" та "Сигрант".

Під керівництвом А.В.Павлова 11 інженерів з двох авіаційних заводів міста Києва успішно закінчили аспірантуру та захистили кандидатські дисертації. Троє з них стали докторами наук.

У КПІ працював з 1946 року. Подальші його дослідження були спрямовані на розробку нових методів геометричного моделювання на основі комп'ютерних інформаційних технологій та розвиток споріднених напрямів – багатовимірної геометрії й модельно-експериментального конструювання поверхонь робочих органів ґрунтообробних знарядь. За цим напрямом викладачами кафедри було отримано понад 100 авторських свідоцтв на винаходи, 12 патентів (Україні, НДР, Франції, Китаю, Індії, Угорщини, Болгарії), були створені промислові та серійні зразки сільськогосподарського обладнання, відзначені медалями ВДНГ УРСР.

Як науковий керівник А.В.Павлов підготував 29 кандидатів наук, з яких 7 стали докторами наук. Є автором 164 наукових праць, серед них 3 монографії та 22 авторських свідоцтва на винаходи. Нем було створено курс відеолекцій з нарисної геометрії, яким користуються і сучасні студенти, і який логічно вписався в дистанційне навчання. Цей курс і сьогодні допомагає викладачам підвищувати свою кваліфікацію та лекторську майстерність. Продовжує існувати створена ним наукова школа: під керівництвом учнів Анатолія Володимировича дослідження провадять молоді науковці.

А.В.Павлов

9 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

Шевченківські читання на ФЛ

У КПІ ім. Ігоря Сікорського стало традицією напередодні Дня української писемності та мови проводити конкурс "Шевченківські читання". Викладачі кафедри української мови, літератури та культури Н.В.Тільняк і Л.М.Сидоренко організували літературний конкурс – декламування поезій видатного Кобзаря.

Студенти першого курсу змагалися за звання найкращого у чесному "літературному поєдинку". Виступи конкурсантів члени журі (в журі були студенти, які не брали участь у конкурсі) оцінювали за такими критеріями: декламаторська майстерність, мовна та сценічна

культура, встановлення контакту з аудиторією, невербальні засоби оратора.

Студенти декламували "Заповіт" (різними мовами), "Плач Ярославни", "Чого мені тяжко", "Чигрине, Чигрине", "Кавказ", "І мертвим, і живим", "Холодний Яр", "Давидові псалми", "Тополя", "Лілея", "Наймичка" та інші.

Кращими декламаторами визнали:

1-ше місце – *Вадим Голуб (ФПМ);*

2-ге місце – *Юлія Комарин (ППСА);*

3-тє місце – *Владислав Ордеха (ФСР).*

Приз глядацьких симпатій отримала Мілена Васильєва (ФПМ). Переможців конкурсу нагородили заохочувальними призами. Загалом захід видався змістовним та цікавим.

Інф. ФЛ

ЦІКАВА УКРАЇНА

Мертве море? Ні, Рожеве озеро!

Чим більше мандруємо Україною, тим більше захоплюємося її природною унікальністю та органічними багатствами. Кілька років тому інтернет та ЗМІ зарясніли знімками з так званого Рожевого озера, що на Херсонщині, солоність якого складає 35%. Це на кілька відсотків більше, ніж у всесвітньо відомому Мертвому морі. Вода тут настільки солонна, що в ній неможливо потонути. Засмагати можна не виходячи з води – сіль увесь час тримає тіло на плаву. Розташоване казкове озеро (власне – джерело) у селі Григорівка Чаплинського району, в одній із бухт затоки Сиваш. Це кілометрів за сто від Херсона та за 18 км від районного центру.

Переказують, що водойма виникла наприкінці 1960-х, коли в сиваську багнюку булькнув військовий літак. Дістаючи уламки, розкопали чималу ковбаню і, очевидно, натрапили на солоне джерело з унікальним хімічним складом, яке й наповнило вирву. Вода озера збагачена різноманітними мінералами, кислотами, вуглеводами, азотистими речовинами, солями, переважно хлористого магнію і калію, йодистого натрію, бромистого магнію. Завдяки високій концентрації солі та багатому хімічному складу вона має зцілюючі властивості. До речі, у викопаній поряд ковбані такий цілющий коктейль не утворився.

Ніжно-рожевим кольором озеро завдячує єдиному виду живих організмів, що його населяє, – одноклітинним водоростям дуналіелли солоноводної. Під дією сонячного проміння дуналіелла виробляє каротиноїди й, зокрема, бета-каротин, відомий як вітамін молодості. "Рожева вода" має широкий спектр дії: активізує роботу всіх важливих органів людини, сприяє відновленню рівноваги організму, має омолоджувальний ефект.

Основне використання рапи в неврологічній практиці – вегето-судинна дистонія, у шкірній практиці – псоріаз. Лікують також опорно-руховий апарат. Та найцікавіше, кажуть фахівці, це високий вміст так званих фолікуліноподібних речовин, здатних позитивно впливати на жіночі хвороби. Також можна лікувати бронхолегеневі захворювання.

Поряд з купальнею – родовища цілющої Сиваської грязі, яку позиціонують як імуномодулюючу неприродного походження. Вважається, що послідовне застосування соляних ванн і грязьових намащувань має сприятливий вплив на організм людини. Грязі сертифіковані Одеським інститутом курортології як лікувальний і косметичний засіб. На їх основі виготовляють косметичну продукцію в Німеччині й Австрії.

Озеро дуже популярне серед місцевих туристів, що відпочивають поблизу, їдуть також з Білорусії, Польщі, Німеччини, Росії. На території – стоянка, душ, навіси від сонця, магазинчик тощо. Хотілося б сподіватися, що колись постане тут оздоровчо-лікувальний комплекс.

Н. Вдовенко

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.С. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу зв'язків зі ЗМІ

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського, видавництво «Політехніка», м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.